

Wellech Sëcherheet virus Kettenuewen ?

D'"forum"-Redaktiouen muss zougin, dass se a Saachen Atomenergi e schlecht Gewëssen huet. Si hat zwar 1976 e seriösen a fundéierten Dossier géint d'Atomkraaftwierk Remersche vîrgeluegt an hat en Deel derzou bâigedroen, dass dee Monster nêt gebaut gouf. Si wor och vun Ufank u Membere vum "Comité national d'action contre Cattenom", mä konnt och nêt deem säi Messerfolleg verhénneren. Nei Themen hun d'Redaktiouen och émmer méi beschäftegt an di Gefor, di fir d'Land vun där 4x1300 MgW-Zentral zu Kettenuewen ausgeet as an den Hannergond getrueden. Leider. De PSI-Deputéierte J. Gremling gouf als eenzegen an der Châmber ni midd, d'Regirung op hir Verantwortung hinzuweisen. Bei sénger leschter Interpellatioun de 7.12.1983 wor awer dem CSV-Deputéierte Fränz Colling séng Interventioun op mannst su interessant a regirungskritesch, wat gelungenerweis vu kenger Zeitung ervirgestrach gouf. Mir drécken sei hei of. Si geet vum (leider realistesche) Standpunkt aus, dass "Cattenom" nêt mi ze verhénneren as; wéi kenne mir Lëtzebuerger ons da schützen?

M.COLLING (CSV). - Ech wëll nämme jhust analyséieren wat eis Garântiën sin an dësem Fall, wat eis Regirung bis elo gemaach huet a wat den Inhalt vun denen Garântiën as, déi mir bis elo vun den Fransouse kritt hun.

Ech hat bei enger anerer Interpellatioun méng Ried ugefaangen mat der Fabel vun der Maus an dem Elefant. Ech kommen nach eng Kéier drop zréck, well et as eis effektiv gaangen wéi der Maus, déi mam Elefant spazeiere gangen as, a wou den Elefant op se getréppelt huet. En huet dat gemiirkert an d'Maus huet sech eng Kéier gerésselt. Den Elefant sot: "Entschöllegt", an d'Maus äntwert: "Et as näisch, et hätt mir och kenne passéieren!"

Esou as et eis hei gangen an der Affär Cattenom. Mir hun eis uerg misse wieren, mä mir hate leider de Rôle vun der Maus erwëscht, a mir können eis elo dréinen a kéiere wéi mir wëllen, d'Fransousen hu gesot: "Nous sommes en amont du fleuve". Dat seet alles. (...)

Ech hun eppes Interessantes matbruecht, wat ech géschter a méngem Courrier hat. Ech hun dat kritt vun der EDF-Aménagement Cattenom (numérotag 206, dispense de timbre). De Stat énnerstëtzzt déi Saach hei.

Et as eng Broschûr, wou "Cattenom" drop steet "Informations" mat véier schéinen Tiers, an do steet derbäi: "A quoi servent les pots de geranium"?

Ech hun nach kee Pot de Géraniums vun 160 Meter Héicht gesinn. Wann ee wëllt d'Killtier mat engem Pot de géraniums vergläichen, da kënnt een éischter soën: "Venez tous voir le monstre nucléaire de Cattenom." Et muss een op d'Plaz kucke goën, fir effektiv sech kënnen ee Bild ze maachen.

M.GREMLING (PSI), interpellateur.- Dat as eng Dés-informatioun! Et as schlëmm, wéi se de Geck mat de Leit maachen, an dat op ons Käschten!

M. COLLING (CSV). - Cattenom as ménger Menung no esou een Dinosaurier. Ech hat schon

geschwat vun deem Wuestumsdenken vun de Joren 1970 bis 1975. Effektiv huet Zentral elo schon d'Taille vun engem Dinosaurier kritt, deen dann eis Kanner an eis Kannskanner eng Kéier kucke gin.

Et gët émmer nämmen iwwer Sécherheet geschwat. Dat erénnert mech e wéineg un déi grouss Konferenz iwwer Fridden a Sécherheet an Europa.

Et as nach ni esou vill vu Sécherheet geschwat gin wéi dee Moment, wou d'Leit wiirklech d'Impressiounen hun, dass keng Sécherheet méi do as.

Dofir as déi ganz Sécherheetsdiskussioun am Kader vun de Kernkraaftwierker enorm verdächteg. Ech brauch nêt vu Sécherheet ze schwätzen, wann dee Problem sech nêt stellt.

D'Fransousen hun systematesch hir Kernkraaftwierker op d'Grenze gesat. D'Commission des Communautés européennes huet eng Rei Regelen festgesat, déi awer leider nêt agehale gin, well et éischteens nach keng Décisioun vum Conseil des Ministres as an zwetens nach émmer nämmen um Niveau vun däri Kommissioun bliwwen as, esou, dass déi Garântiën, déi vun däri Säit kommen, och nêt ganz bindend sin.

Den Här Dondelinger huet d'Fro gestallt: Wat passéiert wann zu Cattenom wiirklech e gravt Akzident géing passéieren?

Dat éisch, wat gemaach géing gin, dat as, dass d'Ausläänner hir Grenzen géingen zou maachen. (...)

A mir wären an eisem Land agespaart. Deen Territoire, deen infektéiert gët, dee muss ee limitéieren.

Eng aner Saach, déi ech sécher weess, dat as wourop eng SS2o geriicht as. Sous garantie op Cattenom. Nêt op d'WSA-Lager zu Betebuerg.

Ech hu gelies, dass déi éisch Ziiler, déi vun den SS2o ugepeilt gin, d'Kernkraaftwirker sin.

Mme LENTZ (CSV). - Den Här Bisdorff wiert sech do dergéint!

M.COLLING(CSV). - Ech hun am Exposé budgétaire vun den Affaires étrangères a vun der Ried vum Här Staatsminister gelies, (...) dass do een Accord getraff gi wär iwwert en Echange d'informations en cas d'accident.

Atomix Nr.34

Wat an deem Accord dra steet as äusserst interessant:

"Accord entre le Gouvernement du Grand-Duché de Luxembourg et le Gouvernement de la République Française relatif aux échanges d'informations en cas d'incident ou d'accident pouvant avoir des conséquences radiologiques.

Considérant la nécessité d'assurer l'efficacité de leurs dispositifs respectifs de protection des populations en cas d'incident ou d'accident pouvant avoir des conséquences radiologiques:

Article 2: Les parties contractantes mettent en place et maintiennent en service un système approprié d'information mutuelle.

Article 3: En particulier, des centres d'alerte..

Article 4: ... à maintenir la liaison entre les centres d'alerte...

Article 5: ... 24 heures sur 24."

Et gët souguer e Computer mat agebaut, da kann et schon nêt 24 Stonnen op 24 fonctionnéieren. Ech weess dat aus Erfarung.

Weider sollen déi Statiounen minimum eemol am Joer getest gin. Ech géing soën, dat as phantastesch. Da müssen se jhust nach de Stébs eroft maachen an de Rascht eraushuelen, fir dass dann och wiirklech nach alles fonctionnéiert.

Et soll een eng Mesüre virgesinn, dass "informations erronées" aus dem System sollen erausgeholl kënne gin, dass een se also kann zréckruffen. De Contenu vum Message, dat gët och gesot: Date, heure, nature, cause de l'événement, évolution météorologique an esou virun.

Et gët och gesot, dass zwee Korrespondenten op all Sait kënnen ernannt gin, wann do eppes passéiert, an dass den Accord eréischt dénoncéiert gët "pour la durée du fonctionnement de la dernière centrale nucléaire située en région frontalière franco-luxembourgeoise."

Firwat hun ech dat gesot? Ech hun et och e wéineg op engem ironesch Toun gesot, well ech mengen, dass deen Accord hei praktesch iwwerhaapt näischt bréngt. E bréngt jhust dat, wat den absolute Minimum as, dass mer iwwerhaapt gesot kréien, dat eppes geschitt as.

Ech hätt léiwer en Accord, dass mir als Lëtzebuerger kënnnte bei de Fransousen déi Mesüre selwer

maachen, an dass d'Fransousen eis déi Installatione géiwe bezuelen. Dat wir op alle Fall...

Mme FLESCH, Ministre des Affaires étrangères.- Dat as eng aner Saach!

M. COLLING (CSV).- Jo, mä ech wir awer vrou, wann der géingt dozou Stellung huelen. Wann si eis keng Informatioune gin, da kréie mer och keng. Mir sin also op si ugewisen. Ech sin der Menung, dass mir eis egen Installationen sollen dohinnersetzen, eis Déetecteuren dohinner opstellen, dat kënne roueg Robotere sin, mä dass een déi géng 24 Stonnen op 24 bedreiwen, an dass mir doduurch eis egen Informatiounen géinge sammele goën. Dat wir op alle Fall méi sécher.

Wat nach festgeluegt gin as, dat as d'"norme en matière de réchauffement des eaux de la Moselle." Dat as och ee ganz wichtige Punkt. Wann d'Temperatur vum Muselwaasser an d'Lucht geet, da kréie mer vläicht nach méi déck Fësch; jhust wann se zevill an d'Lucht geet, da gin d'Fësch direkt gebroden. Bei 30 Grad, da gët et direkt eng Friture. Dat as e wichtige Punkt, deen èmmer nees zitiert gët. Dat muss geregt gin.

Dat anert as d'"restitution de perte d'eau par évaporation". Do hun se jo ee Séi gebaut. Si sin och amgaangen iwwer d'"responsabilité civile nucléaire" ze diskutéieren. Do wir ech allerdéngs interesséiert, Mme Minister, wann Der eis do riwwer méi Informatioune kënnt gin. Sou wäit wéi ech fir de Moment rënséignéiert sin, as fir de Moment keng, sief et Assurance- oder Réassurance-Gesellschaft, déi de "risque nucléaire" assuréiert. Dat as e Risiko, deen nêt assurabel as, respektiv kee wëllt assuréieren, well, wann effektiv wiirklech eng Kéier eppes passéiert, da musse ganz anner Moosstief agesat gin.(...)

Wat de Finanzement vum Dispositif d'alerte ugeet, do muss een och emol soën, ween dat da bezuelt. Mir wiren och vrou, wa mer de Projet du plan d'alerte et de secours kénnte kréien. Anscheinend besteet do een. Et wär gutt, wa mer dat an der Kommissioun kénnte kréien. Mir hu jo eng Kommissioun an der Châmber, déi sech mat deem Problem ofgët. Et wär gutt, wa mer eis dee Plan ORSEC, deen op d'Lëtzebuerger Verhältnisser baséiert, kénnten ukucken.(...)

Am Exposé budgétaire vum Innenminister steet eng ganz Rei vun Informatiounen iwwer d'Protection civile. Ech wéll Iech dat och nêt virentthalen, notamment wat de Réseau d'alerte hei zu Lëtzebuerger ugeet. Laut dem Réseau d'alerte soll e Réseau de sirènes an enger Zone d'impact von 25 Kilometer opgestallt gin, wou 100% vun der Population kann erreecht gin. All bestehend Zirren sollen och kënnen un dee Réseau uge-schloss gin.(...)

Weider soll eng Konventioun mat RTL gemaach gin, dass mer d'Méiglechkeet hun, fir 24 op 24 Stonnen Message kënnen iwwer de Radio auszestralen hei zu Lëtzebuerger, fir dass jiddferee kann héieren, wann eppes passéiert, an dass jiddferen do soll informéiert gin.

E véierte Punkt as d'Mise à disposition vu Comprimés d'iodure de potassium. Do gët gefrot, ob een de Menagen déi soll gin, wou d'Gefor as, dass bei der grousser Botz se eventuell an der Dreckskëscht landen, oder dass d'Kanner se iessen, wann se se fannen, oder ob déi den Autorités locales solle verdeelt gin.

Et soll och e Plan d'intervention et de secours opgestallt gin. Do wär ech vrou, wann een dee Plang kënnnt gesinn.

Weider gët eng Kollaboratioun tëschent dem Service national de la Protection civile an der Division de la Radioprotection de la Santé virgeschloen. Do sin och anscheinend schon eng 30 volontaires NBC ausgebild gin. Och do wäre mer frou, wa mer kënnnten héieren wéi de Stand as duurch de Ministère de l'Intérieur oder duurch de Ministère de la Santé. De Service vun der Radioprotection as jo dem Ministär vun der Santé énnerstallt.

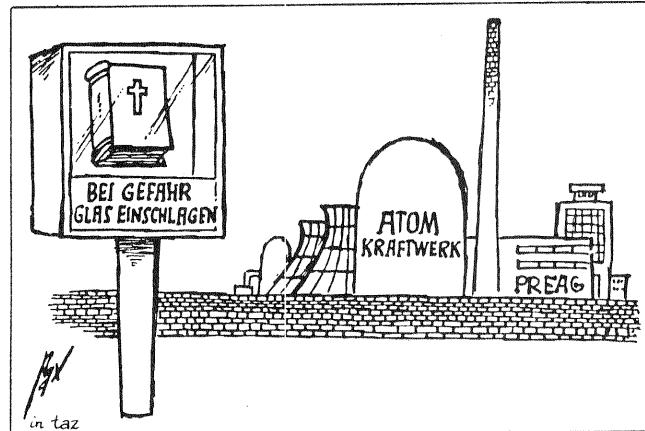
An engem Rapport aus dem Joer 1979, deen heesch "Strahlenschutzrecht in den Mitgliederstaaten der Europäischen Gemeinschaft", publizéiert vum Werner Bischof an Norbert Pelzer, steet dran, dass eis Legislatioun, wat de Strahlenschutz übelangt - et war 1979, et as méiglech, dass enttemps nach dat eent oder dat anert derbäikomm as - um Stand as, wou d'Belsch 1963 waren. Dat heesch, do hu missen eng ganz Rei vu Mesüre geholl gin. (...)

"Innerbetriebliche Strahlenschutzhvorschriften" gët et keng an "ärztlech Überwachungen" vun den Arbeiterskräften gët et anscheinend och keng! (...)

Ech géing awer nach gären op eppes agoen, an zwar wat fir de Moment an der Diskussioun as am Conseil "relatif aux problèmes radiologiques transfrontaliers."

Do gët d'Kommissioun dem Conseil eng Note a si beschwéiert sech zum Beispill dran, dass d'Konzezioun vun de Kernkraftwierker an de Länner verschidden as. Mir wëllen also eng Harmonisatioun maachen. Et as jo logesch, ech ka kee Kernkraftwierker exportéieren. D'Sécherheetsvirschriften si komplett verschidden, zum Beispill dass et an Däitschland muss flugzeugabsturz-sécher sin, während a Frankräich dat nüt de Fall as. Dat heesch, et as kee Blindage do. Dat kann een d'ailleurs och mat anere Mëttelen méi licht sprengen. Et muss een dat émmer mat arechnen, dass en Terrorist eventuell kann eis énner Drock setzen an e seet, ech sprengen Iech Ar Atomzentral an d'Luucht.

Et gin och keng Normalisatiounsvirschriften iwwer radioaktiv Ofwässer. Vun engem Land zum aneren variéiert dat ém de Facteur lo.

Et gët och keng normaliséiert Virschriften iwwer d'Limite d'irradiation vun de Leit, déi an der Umgebung vun der Kernkraftwierker wunnen.

De Problem vun de Käschten, déi entstinn, wann een an engem Land e Kernkraftwierk baut, déi dat beim Noper ervirrifft, as och bis elo nüt geregelt. Do entsti ganz grouss Fraijen sief et nëmmen déi Mesüren, déi mer scho genannt hun. D'Iwwerwaachung vun der Loft, vum Waasser, d'Chaîne alimentaire an och de Plan régional de secours et d'alerte, dat si lauter Punkten, déi mer opgezielt hun. Do misst de Prinzip vum "polueur potentiel = payeur" applizéiert gin. (...)

All zentraliséiert Solutioun vum Energieproblem hun ech mech émmer opposéiert. Ech mengen, dass och an Zukunft aner Solutiounen kënnen agesat gin. Déi lescht Bemiirkung war natiirlech a méngem perséinlechen Numm, an nüt als mandatéierte Spriecher vu ménger Partei.

Ech soën Iech villmoos merci.

Wee wëllt noliese, wéi moer der Außenministerin C. FLESCH hir Entwert op dës Froe wor, brauch se némmen an Chambersblieedche nozesichen...

In: Chambre des Députés. Compte rendu des séances publiques. Session ordinaire 1983/84, No.9, coll. 1384-88 (cf. 1398-1400).